

TELESNÁ VÝCHOVA A ŠPORT V ŽIVOTE ČLOVEKA

RECENZOVANÝ ZBORNÍK VEDECKÝCH PRÁC

ZVOLEN 2015

RECENZENTI

Prof. Rajko Vute, PhD. – Univerzity of Lublana, Slovinsko

Doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., KTVŠ FHV UMB, Banská Bystrica

Doc. PaedDr. Štefan Adamčák, PhD., KTVŠ FHV UMB, Banská Bystrica

Prof. Ing. Jozef Štefko, CSc., KNDV DF, TU Zvolen

Zostavili: Mgr. Karin Baisová, PhD.
PaedDr. Martin Kružliak, PhD.
PaedDr. Stanislav Azor, PhD.

Neprešlo jazykovou úpravou. Za gramatickú a obsahovú stránku príspevkov zodpovedajú jednotliví autori.

ISBN 978-80-228-2802-4

PREDSLOV

Ústav telesnej výchovy a športu Technická univerzita vo Zvolene zostavil a vydal recenzovaný zborník vedeckých prác slovenských a zahraničných autorov zaoberajúcich sa problematikou telesnej výchovy a športu týkajúcich sa všetkých vekových kategórií a tiež všetkých stupňov škôl. V zborníku nájdete 28 prác na 319 stranách.

Aj tento rok bol zborník vydaný s podporou vedenia Technickej univerzity vo Zvolene v zastúpení prorektora pre pedagogickú prácu Technickej univerzity vo Zvolene RNDr. Andreja Jankecha, PhD., Vydavateľstva Technickej univerzity vo Zvolene, v spolupráci s Centron ďalšieho vzdelávania. Osobitne by sme chceli vyzdvihnúť dlhoročnú spoluprácu s KTVŠ FF Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v zastúpení doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD. a ostatných zahraničných aj domácich odborných pedagogických pracovníkov. V mene zostavovateľov zborníka vedeckých prác ďakujeme aj recenzentom zborníka a všetkým prispievateľom.

Mgr. Karin Baisová, PhD., PaedDr. Martin Kružliak, PhD., PaedDr. Stanislav Azor, PhD.

zostavovatelia

OBSAH

ŠPORT A POHYBOVÉ AKTIVITY AKO PROSTRIEDOK PROTIDROGOVEJ ZÁVISLOSTI U ŽIAKOV ZÁKLADNÝCH ŠKÔL Jiří Michal	6
POHYBOVÉ AKTIVITY ŽIAKOV 8. ROČNÍKOV ZÁKLADNÝCH ŠKÔL Štefan Adamčák, Elena Bendíková	18
POSTOJE CHLAPCOV VYBRANÝCH FUTBALOVÝCH MUŽSTIEV ZO SLOVENSKA, MAĎARSKA, NEMECKA A RUMUNSKA K TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE A ŠPORTU Peter Mesiarik	29
ŠTRUKTÚRA TELOVÝCHOVNÝCH AKTIVÍT VYSOKOŠKOLÁKOV Miroslava Barcalová, Jozef Živčák, Peter Hančin	44
VPLYV ÚROVNE TELESNEJ ZDATNOSTI NA KVALITU POSKYTNUTIA KARDIOPULMONÁLNEJ RESUSCITÁCIE BEZPROSTREDNE PO FYZICKEJ ZÁŤAŽI U HASIČOV ZÁCHRANÁROV Michaela Slováková, Miroslav Slovák	50
OBSAHOVÁ NÁPLŇ WORKSHOPU MLÁDEŽ V AKCII V NEMECKEJ JENE V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ SO ZAMERANÍM NA HALOVÝ FUTBAL Peter Mesiarik	60
POSTOJE ŽIAKOV K TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE NA VYBRANÝCH ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH V MESTE BANSKÁ BYSTRICA Cipov Boris, Adamčák Štefan	67
RETROSPETKÍVNY POHĽAD NA PLAVECKÚ AERÓBNU ZDATNOSŤ ŠTUDENTOV TELESNEJ VÝCHOVY NA UMB V BANSKEJ BYSTRICI V ROKOCH 2006 – 2013 Peter Mandzák, Martina Mandzáková	75
ÚROVEŇ DRŽANIA TELA ŽIAČOK VPLYVOM POHYBOVÉHO PROGRAMU PILATES Elena Bendíková	84
VPLYV POHYBOVÉHO PROGRAMU V RÁMCI TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVY NA VYBRANÉ POSTURÁLNE SVALOVÉ SKUPINY ŽIAČOK Elena Bendíková, Wioletta Łubkowska, Hanna Żukowska, Mirosława Szark-Eckardt, Michal Marko, Lukáš Šmída	99
MODELOVÉ RIEŠENIE KLASIFIKÁCIE SILOVÝCH SCHOPNOSTÍ V BOULDERINGU Peter Hančin, Miroslava Barcalová	111
POHYBOVÉ HRÝ AKO PROSTRIEDOK ROZVOJA BASKETBALOVÝCH ZRUČNOSTÍ ŽIACKEHO DRUŽSTVA ŠKP 08 BANSKÁ BYSTRICA Andrea Izáková	118
ŠPORT A POHYB V ŽIVOTE ŠTUDENTIEK TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE Z HĽADISKA VOĽNÉHO ČASU A VÝBEROVÉHO PREDMETU TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA Karin Baisová	126
ZÁUJEM ŠTUDENTOV ŽILINSKEJ UNIVERZITY V ŽILINE O VÝBEROVÝ PREDMET TELESNÁ VÝCHOVA Daniel Baránek, Ľudmila Malachová	139

STAV POHYBOVÉ AKTIVNOSTI U STUDENTEK PEDAGOGICKE FAKULTY JU V ČASKÝCH BUDĚJOVICÍCH Vladislav Kukačka, Martina Faustová	145
VYBRANÉ OSOBNOSTNÉ CHARAKTERISTIKY A ICH POROVNANIE U ŠPORTOVCOV A NEŠPORTOVCOV Miroslava Rošková	155
VZŤAH ŠTUDENTOV TU VO ZVOLENE K POHYBOVÝM A ŠPORTOVÝM AKTIVITÁM Martin Kružliak	169
POSTOJE ŽIEN K VYKONÁVANIU REKREAČNEJ ATLETIKY Marcel Nemec – Dominik Jakubkovič	182
HYDROKINEZIOTERAPIA A ZDRAVOTNÉ PLÁVANIE V EDUKÁCII A VO FYZIOTERAPEUTICKEJ PRAXI Tatiana Nevlná, Miroslav Malay	193
MIESTO A OBLÚBENOSŤ ŠPORTOVEJ HRY FLORBAL V ŠKOLSKEJ TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE Anna Kozančáková - Štefan Adamčák – Rastislav Kollár	208
PLAVECKÁ SPÔSOBILOSŤ A JEJ VÝZNAM U ŠTUDENTOV FYZIOTERAPIE Tatiana Nevlná	222
POROVNANIE ZÁVISLOSTI KVALITY NAHRÁVKY OD KVALITY PRÍJMU PODANIA LIBEROM A OSTATNÝMI HRÁČKAMI VO VOLEJBALOVOM DRUŽSTVE ŽIEN Jaroslav Popelka	236
ÚROVEŇ KOORDINAČNÝCH SCHOPNOSTÍ ŽIAKOV NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO VZDELÁVANIA Barbora Novotná, Romana Kandová	243
ŠPORTOVO – POHYBOVÉ AKTIVITY V PRÍRODE V SPÔSOBE ŽIVOTA STREDOŠKOLSKEJ MLÁDEŽE V HUMENNOM Stanislava Straňavská, Karol Görner	256
ÚROVEŇ VYBRANÝCH OSOBNOSTNÝCH CHARAKTERISTÍK VRCHOLOVÝCH PRETEKÁROK V AKROBATICKOM LYŽOVANÍ A SNOWBOARDINGU Martin Horička	269
POHYBOVÝ PROGRAM NA ROZVOJ RÝCHLOSTNÝCH A RÝCHLOSTNO - SILOVÝCH SCHOPNOSTÍ PRE ŽIAKOV 4. ROČNÍKA ZÁKLADNEJ ŠKOLE Robert Rozim, Michal Marko, Lukáš Šmída	276
ROZVOJ ZÁKLADNÝCH LOKOMÓCIÍ U DETÍ PREDŠKOLSKÉHO VEKU Robert Rozim, Elena Bendíková	298
REALIZÁCIA PROJEKTU IPA 14/2015 : „SPRÍSTUPNENIE VYBRANEJ LOKALITY ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA VŠLP ZA ÚČELOM JEHO REKREAČNÉHO VYUŽITIA.“ Stanislav Azor, Vladimír Juško	310

MIESTO A OBLÚBENOSŤ ŠPORTOVEJ HRY FLORBAL V ŠKOLSKEJ TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE

Anna Kozaňáková - Štefan Adamčák – Rastislav Kollár

Katedra telesnej výchovy a športu, Akadémia PZ Bratislava

Katedra telesnej výchovy a športu, FF UMB Banská Bystrica

ABSTRAKT

Práca sa zaoberá názormi žiakov - chlapcov 8. a 9. ročníka na problematiku obľúbenosti a postavenia športovej hry florbal v školskej telesnej a športovej výchove na nami vybraných základných školách. Na základe vyhodnotenia 949 dotazníkov sme zistili, že športová hra florbal je v 35% pravidelne zaraďovaná do hodín telesnej a športovej výchovy. Takmer 50% žiakov považuje zaraďovanie florbalu do hodín telesnej a športovej výchovy za postačujúce.

Kľúčové slová: Školská telesná a športová výchova. Florbal. Športová hra. Základná škola.

ABSTRACT

The work deals with the opinions of students 8 and 9 on the issues of the popularity and status of sports games hockey school physical education and sport at school of our choice. Based on the evaluation 949 questionnaires we found that sports game hockey is no longer in school physical education and sports domesticated (35% regular inclusion in the teaching of physical education and sports) and begins ranks among the favorite pupils and the free time popular sports games.

Key words: School physical education and sports. Floorball. Sports game. Elementary school.

ÚVOD

Jedným z riešení, ako prilákať deti k pohybovej činnosti, môže byť aj zaraďovanie netradičných športov do hodín telesnej výchovy. Ako príklad by sme mohli uviesť ringo, florbal, softbal a iné. Väčšina netradičných športov má veľký potenciál byť úspešnými a mnoho z nich pre školy nie je finančne náročných a florbal môžeme považovať za výbornú alternatívu (Adamčák, 2014). Školská reforma, ktorá prebehla v roku 2008 dáva práve na túto

alternatívu školám väčší priestor. Školy si môžu prispôbiť výučbu k svojim materiálno – technickým možnostiam. Za pomerne krátku existenciu si florbal stihol získať mnoho prívržencov. Dôvodov je viac, predovšetkým ide o rýchly, technický, atraktívny šport, ktorý je v podstate dostupný každému. Rozmach je vidieť najmä u mladých ľudí, ale výhodou tohto športu je, že nie je obmedzený ani pohlavím ani vekom. Rýchlo si získal aj priazeň mnohých učiteľov telesnej výchovy, ktorý ho zaraďujú v rámci výberových tematických celkov.

Florbal, nazývaný aj šport budúcnosti, je kolektívny šport podobný pozemnému hokeju. Ako relatívne mladá kolektívna hra sa neustále vyvíja a prehľbuje svoje poznatky ako v didaktickej rovine tak aj v rovine herných taktík. V súčasnosti zaznamenáva obrovský „boom“, a to hlavne pre jeho jednoduchosť a ľahkú finančnú dostupnosť. Podľa Kysela (2012) je florbal pôvodne amatérska športová hra, ktorá je relatívne veľmi mladá, ale ma výrazne expandujúcu tendenciu. Dá sa charakterizovať ako dynamický šport s jednoduchými pravidlami. K hre nepotrebujeme prakticky nič. Postačí nám florbalová hokejka, loptička a pár kamarátov. Práve kvôli svojej nenáročnosti sa stáva čoraz viac obľúbeným športom aj na našich školách.

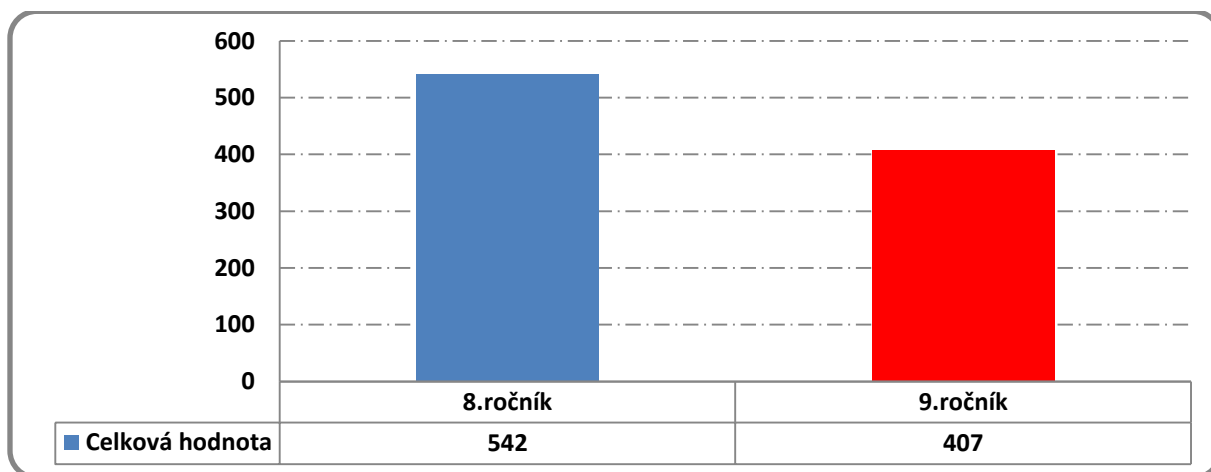
Skrutný a kol. (2015) hovorí že je to dynamická hra s množstvom zvrátov. Začiatok si ju rýchlo osvojí, nakoľko má jednoduché pravidlá. Výhodou florbalu je jej veková dostupnosť, ktorá je takmer neobmedzená. Je to športová hra, ktorá kombinuje cyklické a acyklické pohyby rôznej intenzity v nepravidelnom striedaní. Celý výkon je sprevádzaný emocionálnou a psychickou záťažou. Vo veľkej miere sa na záťaž účastní aj CNS, ktorá je neustále v pohotovosti pri odhade a hodnotení jednotlivých herných situácií. Hlavným analyzátorom je zrak a bolo zistené, že tréningom sa jeho funkcia zlepšuje predovšetkým v smere zvýšenia farebného vnímania. Pre súčasný florbal je charakteristické dokonalé zvládnutie bežeckých zručností, medzi najhlavnejšie patria: prudké štarty, sprinty, brzdenie, zastavenie, skoky, zmeny smeru a tempa behu v spojení s náročnou manipuláciou hokejky- vedenie loptičky, prihrávky a strelba (Ondruš, 2010).

CIEĽ

Cieľom našej práce bolo zistiť obľúbenosť florbalu a jeho zaradenie do hodín telesnej a športovej výchovy u žiakov - chlapcov 2. stupňa na nami vybraných základných škôl.

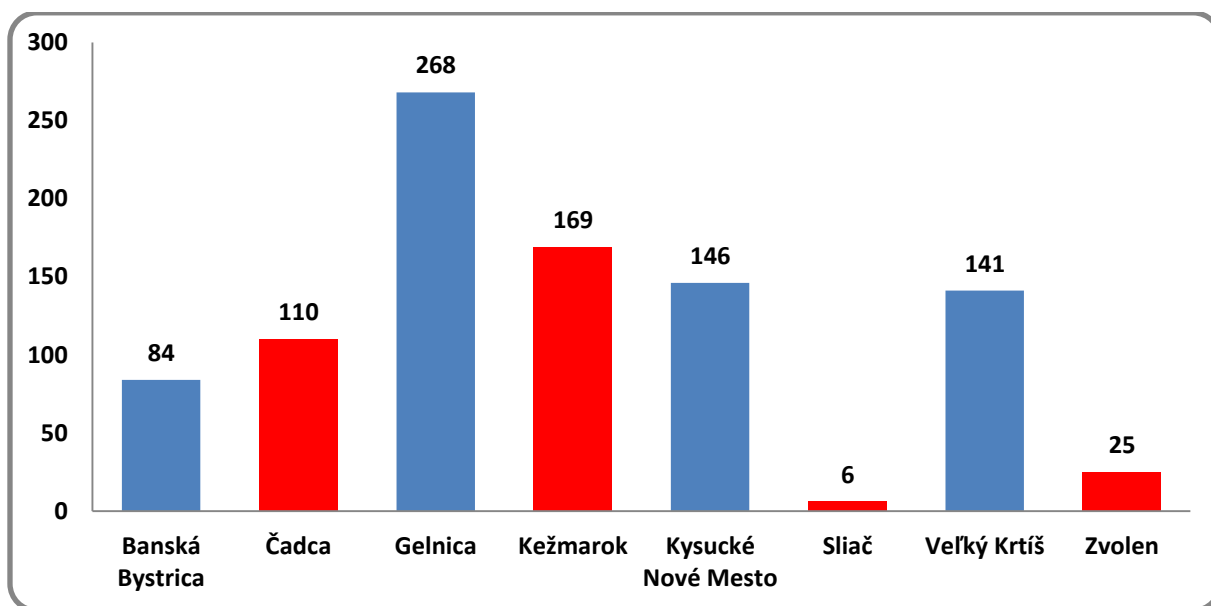
METODIKA

Nosnou metódou nášho prieskumu bola metóda dotazovania. Anketa pozostávala z 13 otázok zameraných na miesto a obľúbenosť florbalu v školskej telesnej a športovej výchove. Prioritne sme sa zamerali na žiakov - chlapcov 8. a 9. ročníka. Konkrétne počty respondentov zastúpených v jednotlivých ročníkoch uvádzame na obrázku 1. Do prieskumu sme zaradili 949 správne vyplnených anketových hárkov.

Obrázok 1 Charakteristika súboru chlapci (n=949)

Prieskumným súborom boli žiaci nami vybraných základných škôl z Veľkého Krtíša, Sliača, Kysuckého Nového Mesta, Kežmaroku, Gelnice, Čadce a z Banskej Bystrice. Percentuálne zastúpenie z jednotlivých základných škôl je uvedené na obrázku 2.

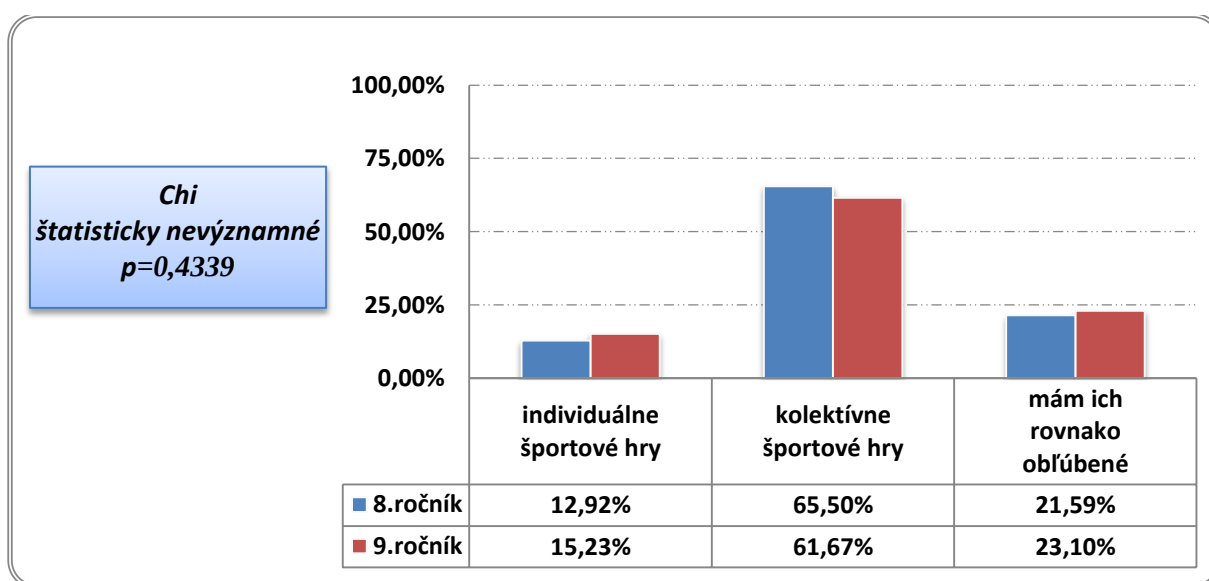

Obrázok 2 Charakteristika súboru (z vybraných miest a okresov) (n=949)

VÝSLEDKY A DISKUSIA

Úvodnou otázkou našej ankety sme zisťovali, či respondenti uprednostňujú individuálne alebo kolektívne športové hry. Vyhodnotením výsledkov sme zistili, že u oboch nami skúmaných ročníkoch výrazne dominovali kolektívne hry pred individuálnymi. Tuto skutočnosť uviedlo 65,50% chlapcov 8. ročníkov a 61,67% chlapcov 9. ročníkov. Záujem o individuálne športové hry uviedlo 12,92% respondentov 8.ročníkov a 15,23% respondentov 9.ročníkov.

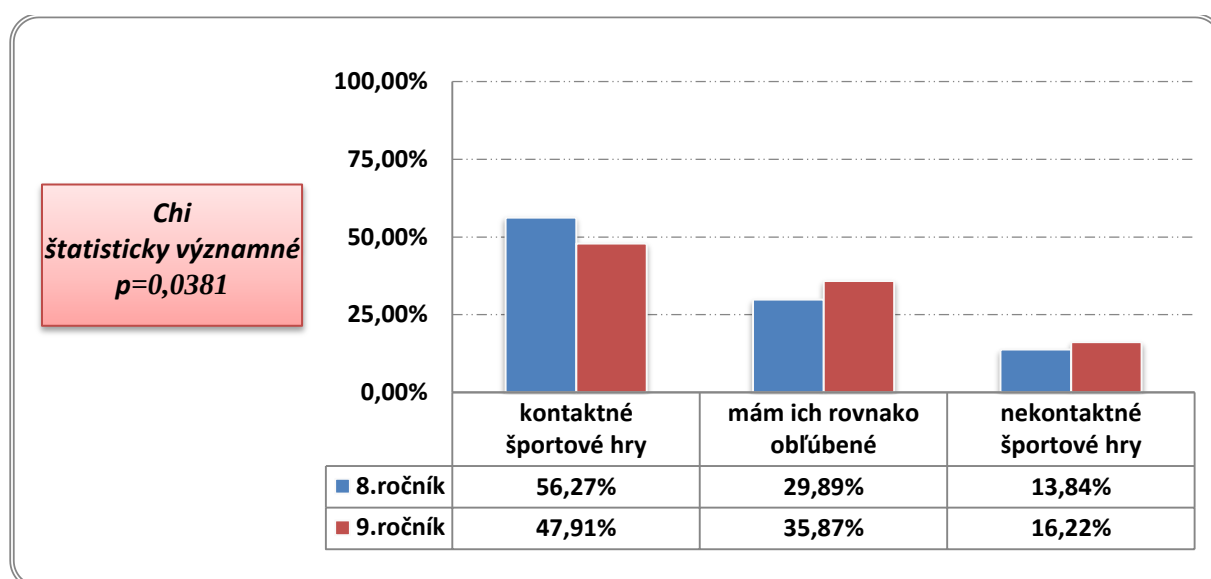
Komparáciou výsledkov z pohľadu ročníkov môžeme konštatovať, že dosiahnuté percentuálne hodnoty boli štatisticky nevýznamné $p=0,4339$ (obrázok 3).

Obrázok 3 *Oblúbenosť individuálnych a kolektívnych športových hier na hodinách telesnej a športovej výchovy*

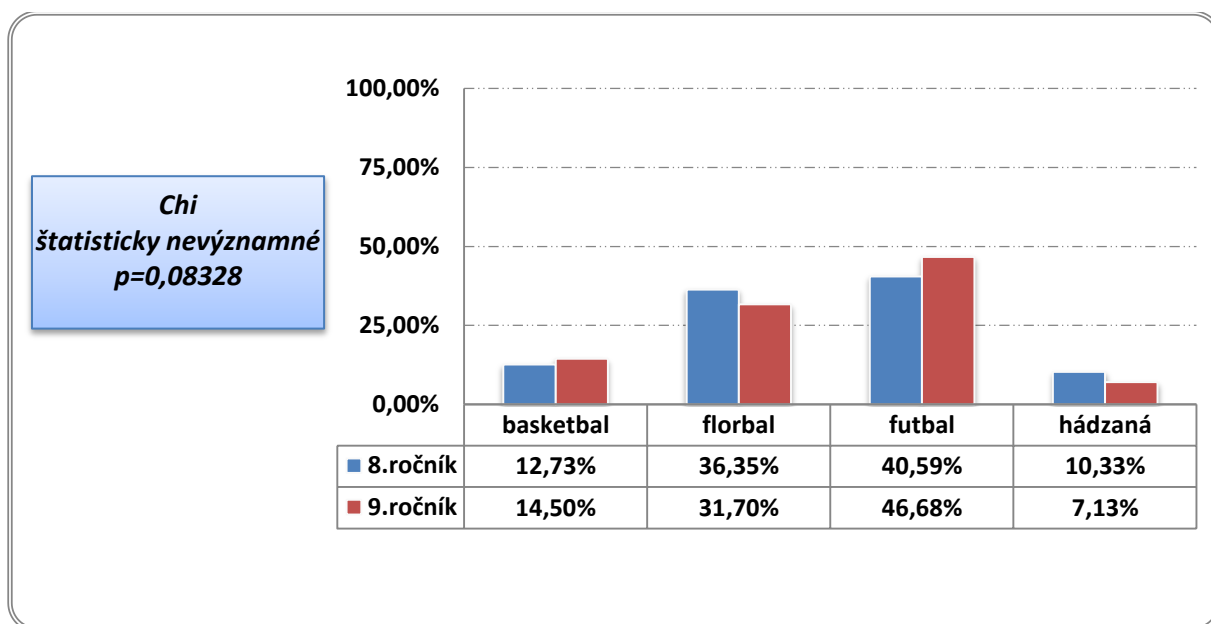
Opierajúc sa o dosiahnuté výsledky, môžeme konštatovať, že tak ako sa v dnešnej dobe prudko rozvíjajú a vytvárajú nové netradičné kolektívne športové hry, tak sa to aj odzrkadľuje na zvýšenom záujme žiakov o kolektívne hry pred individuálnymi. Súhlasíme s názorom Argaja (2002) ktorý uvádza, že najmä kolektívne hry a hravé činnosti pomáhajú deťom uspokojiť túžbu po ľudskej spoločnosti, vyvádzajú ho z osamelosti, umožňujú mu komunikovať s inými boli u žiakov obľúbenejšie. Podľa Dvořákovej (2002) sa v hrách a hravých aktivitách utužujú interpersonálne vzťahy v rámci školského kolektívu a pre žiakov predstavujú najpriateľnejšiu formu rozvíjania osobnosti.

Nasledujúcou otázkou sme nadviazali na otázku predchádzajúcu, nakoľko sme chceli zistiť, či z kolektívnych športových hier sú obľúbené viac kontaktné alebo nekontaktné športové hry. Komparáciou výsledkov sme zistili, že u viac ako polovice respondentov 8. ročníkov (56,27%) sú obľúbené kontaktné športové hry. Pri respondentoch 9. ročníkov rovnako dominovali kontaktné športové hry s o niečo nižším percentom (47,91%). Záujem o nekontaktné hry prejavilo 13,84% respondentov 8. ročníka a 16,22% respondentov 9. ročníka. Porovnaním výsledkov z pohľadu ročníkov boli dosiahnuté hodnoty štatisticky nevýznamné (obr. 4).

Obrázok 4 Obľúbenosť kontaktných/nekontaktných športových hier

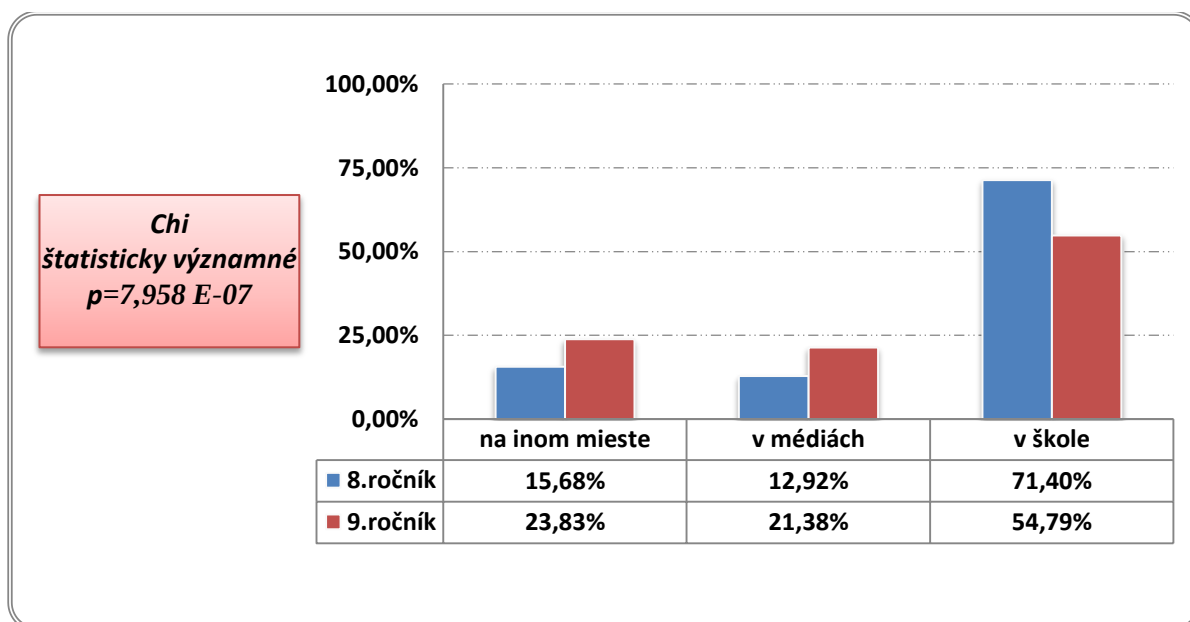
Sme toho názoru aby učitelia zarad'ovali do vyučovania širšiu ponuku športových hier (tradičných ale aj menej tradičných) nakoľko výsledky viacerých autorov napr. Hubináka (2007), Kazimírová (2008), Kovácsa-Hlavatej, (2008) poukazujú na skutočnosť, že motivácia žiakov k pravidelnej pohybovej aktivite a k samotnej telesnej výchove je čoraz náročnejšia. V nasledujúcej otázke sme zisťovali najobľúbenejšiu kontaktnú kolektívnu športovú hru.

Obrázok 5 Preferovaná kontaktná športová hra

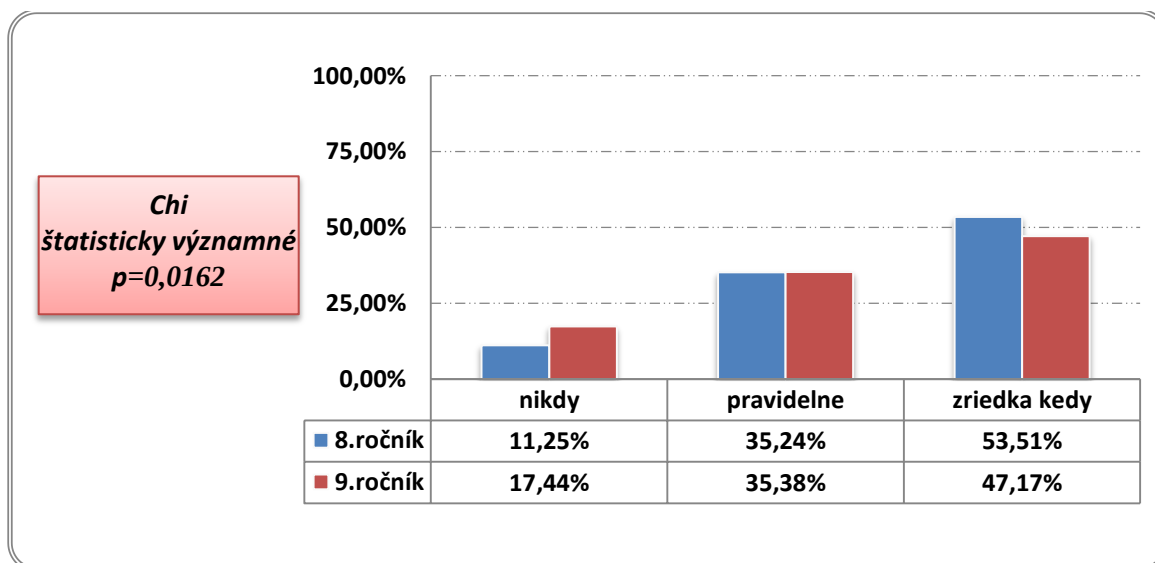
Dosiahnuté výsledky nám potvrdili, že najobľúbenejšou športovou hrou u chlapcov je futbal. U respondentov 8. ročníkov sme zaznamenali obľúbenosť futbalu u viac ako 40%, pri respondentoch 9. ročníkov bolo percento obľúbenosti športovej hry futbal zaznamenané u 46,68%. Najnižšie percento obľúbenosti (8.ročník 10,33% a 9.ročník 7,13%) sme zaznamenali pri športovej hre hádzaná na základe čoho predpokladáme, že daná pohybová hra je najmenej zaraďovaná do hodín telesnej a športovej výchovy. Konkrétne výsledky s jednotlivých odpovedí sme zaznamenali na obrázku 5.

Ako sme už v samotnom úvode spomínali, florbal je nazývaný aj športom budúcnosti a v súčasnosti zaznamenáva veľký „boom“, keďže vďaka svojej jednoduchosti a nenáročnosti sa rýchlo udomácnil a stáva sa čoraz obľúbenejším u všetkých vekových kategórii z pohľadu športových hier (Baránek, 2013). Nakoľko v dnešnej dobe môžeme o florbale aj na Slovensku hovoriť ako o ligovej a extraligovej športovej hre, v nasledujúcej otázke sme sa preto respondentov pýtali, kde sa prvý krát stretli so športovou hrou florbal. Vyhodnotením výsledkov sme zistili, že u oboch ročníkoch výrazným sprostredkovateľom prvého kontaktu s predmetnou športovou hrou bola škola (8.ročník 71,40% a 9.ročník 54,79%), čo považujeme za veľmi pozitívne a na základe čoho usudzujeme, že florbal je zaradení do vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy. Vychádzajúc z komparácie výsledkov si dovoľujeme konštatovať, že dosiahnuté hodnoty boli štatisticky významné na hladine $p < 0,01$ (obrázok 6).

Obrázok 6 Prvý kontakt so športovou hrou florbal

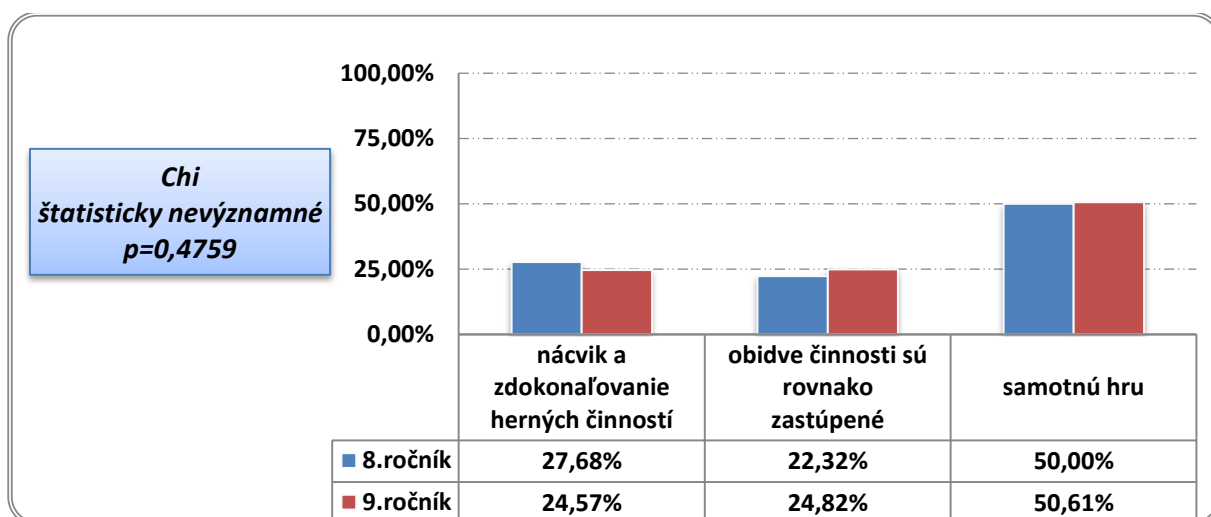
Keďže sme aj predpokladali, že škola bude u väčšiny respondentov označená ako zdroj prvého kontaktu s florbalom, nasledujúcu otázku sme preto zamerali na zisťovanie pravidelnosti zarad'ovania florbalu do hodín telesnej a športovej výchovy. Z respondentov 8. ročníka „pravidelnosť“ označilo 35,24%, možnosť „zriedka kedy“ 53,51% a možnosť „nikdy“ 11,25%. V 9. ročníku sme „pravidelnosť“ zaznamenali u 35,38%, odpoveď „zriedka kedy“ u 47,17% a možnosť „nikdy“ označilo 17,44% respondentov (obrázok 7). Dosiahnuté výsledky boli štatistický významné na hladine $p < 0,05$.

Obrázok 7 Pravidelnosť zarad'ovania florbalu do hodín telesnej a športovej výchovy

Ako každá športová hra tak aj florbal v sebe zahŕňa množstvo jednotlivých prípravných cvičení zameraných nielen na nácvik, zdokonaľovanie herných činností a kombinácii, ale aj na pravidla samotnej hry. Súčasné florbalové výskumy poukazujú aj na zdravotný význam florbalu, ako aj na jeho vplyv na rozvoj kondičných schopností, čo potvrdzuje tvrdenia Karczmarczyka (2006), ktorý poukazuje na prudký nárast rýchlosti počas hry.

Ďalšiu otázku sme preto zamerali na zisťovanie akým spôsobom prebieha realizácia florbalu na hodinách telesnej a športovej výchovy a na čo sa počas hodín apeluje. Vychádzajúc z dosiahnutých výsledkov môžeme konštatovať, že na hodinách telesnej a športovej výchovy výrazne dominuje spôsob realizácie florbalu prostredníctvom samotnej hry čo potvrdilo viac ako 50% respondentov z oboch ročníkov. Odpovede žiakov na túto otázku z aspektu ročníkov štatisticky významné neboli (obr. 8).

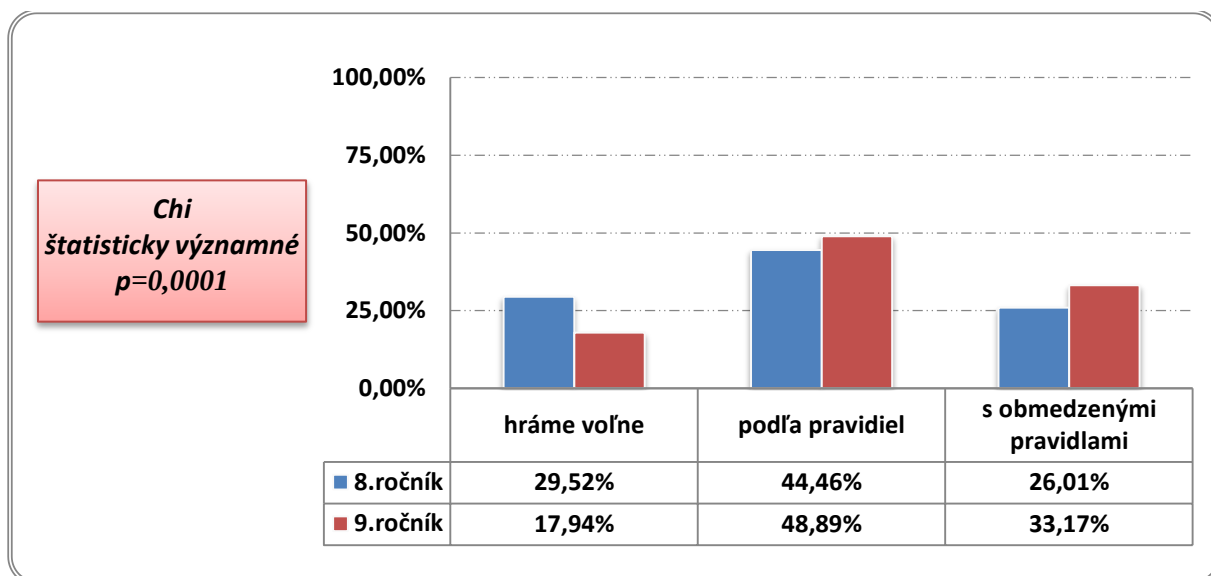

Obrázok 8 Spôsob realizácie florbalu na hodinách telesnej a športovej výchovy.

V siedmej otázke sme zisťovali či samotnú hru florbal hrajú respondenti počas hodín telesnej a športovej výchovy s pravidlami alebo bez pravidiel. Zistili sme prekvapivé výsledky, nakoľko aj napriek tomu, že nácviku a zdokonaľovaniu nie je venovaná dostatočná pozornosť, čo potvrdilo nami zaznamenané nízke percento v predchádzajúcej otázke, takmer polovica respondentov uviedla, že počas samotnej hry sa opierajú o pravidlá florbalu (8.ročník 44,46% a 9.ročník 48,89%). Bez pravidiel hrá 29,52% respondentov 8.ročníka a 17,94% respondentov 9. ročníka. Zostávajúce percento respondentov hrá samotnú hru

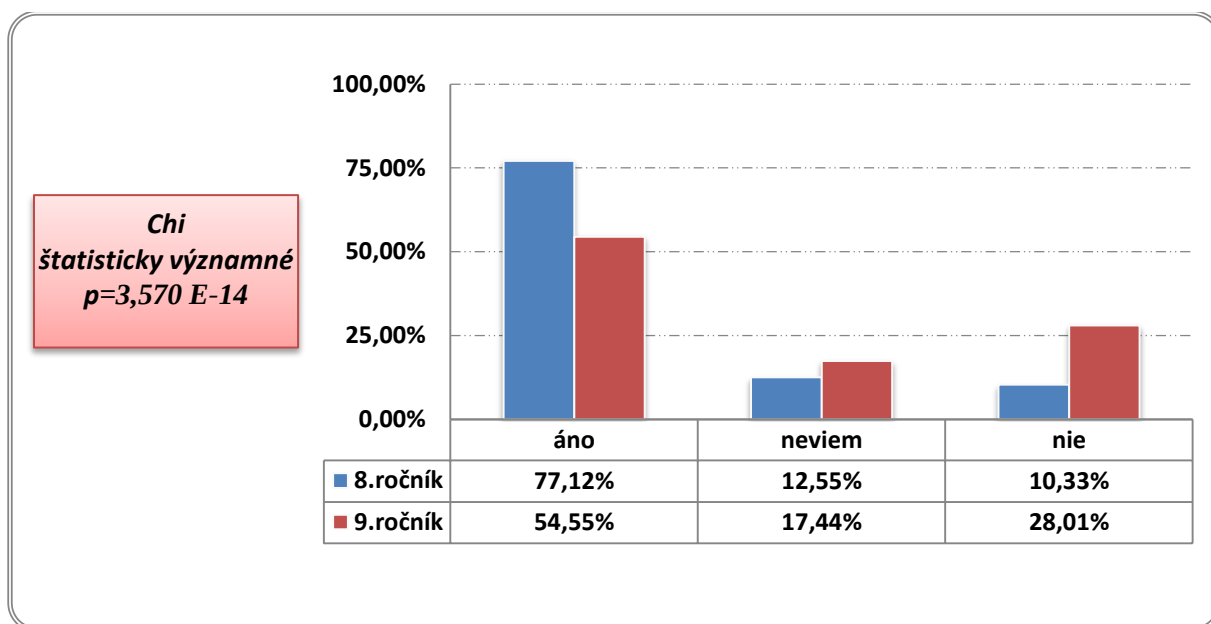
s obmedzenými pravidlami (obr. 9). Dosiahnuté výsledky v predmetnej otázke boli štatisticky významné $p < 0,01$.

Viacerý autori Nemec (2008), Ondruš (2010), Sekelský (2012), Kozančáková (2013), Nemec - Adamčák (2013), poukazujú na skutočnosť potreby zvyšovania záujmu žiakov o pohybovú aktivitu, nakoľko v dnešnej dobe zastrešenej modernými technológiami je výrazný pokles záujmu o celkový pohyb zo strany žiakov. Sme toho názoru, že spôsobov ako motivovať žiakov je mnoho a jedným z nich je aj vytváranie podmienok pre rozvíjanie potreby súťažiť a pracovať v kolektíve ako jeden tím, čo evokuje u žiakov neustálu potrebu pracovať na sebe a zlepšovať sa. Preto nás zaujímalo v nasledujúcej otázke, či sa na nami vybraných školách prieskumu realizujú školské florbalové turnaje.

Obrázok 9 Preferovanie samotnej športovej hry florbal s pravidlami/bez pravidiel.

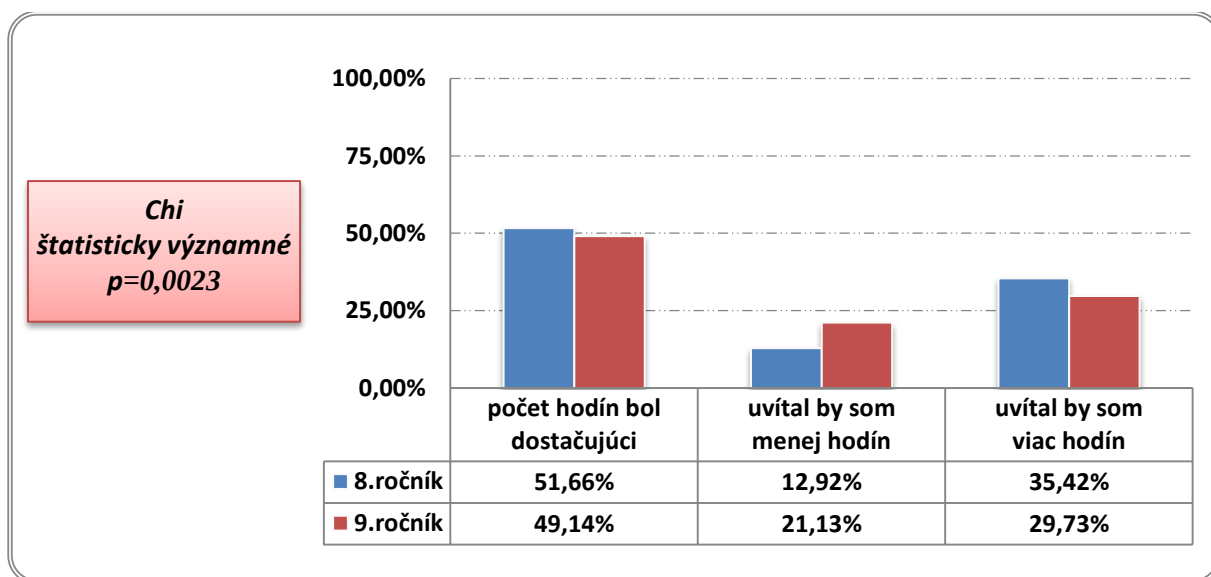
Z 8. ročníka kladnú odpoveď označilo 77,12% respondentov a z 9. ročníka 54,55% respondentov, čo odzrkadľuje skutočnosť, že športová hra florbal sa už v školskej telesnej a športovej výchove asimilovala, čo potvrdzujú aj výsledky Antalu a kol. (2012). Porovnaním výsledkov sme dospeli k štatistickým hodnotám významným na hladine $p < 0,01$ (obr. 10).

Obrázok 10 Realizácia florbalových turnajov na nami vybraných ZŠ.

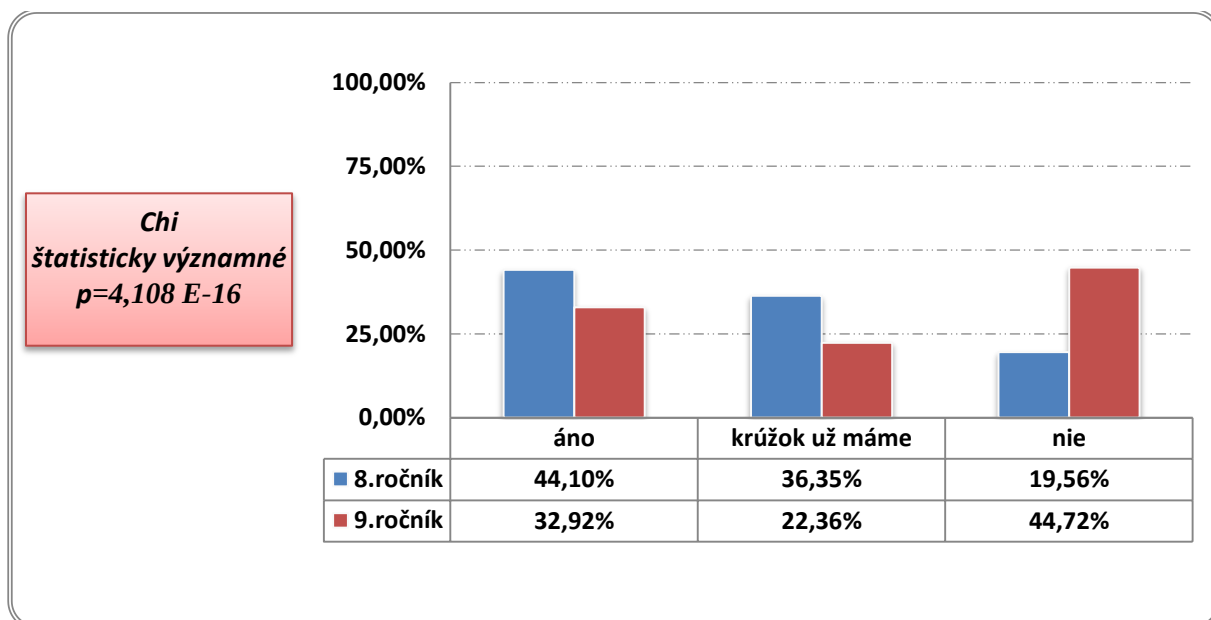
V súčasnosti je možné florbal už považovať za tradičnú športovú hru, napriek tomu, že štátny vzdelávací program ISCED 2 ju zaraďuje medzi výberový tematický celok - netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry. Tento pre nás pozitívny fakt dozaista súvisí aj s odbornou pripravenosťou vyučujúcich, ich ochotou zavádzať do hodín telesnej a športovej výchovy menej známe a netradičné prostriedky, ktoré samotný proces vyučovania pre žiakov zatriktívňujú (Kazimírová, 2008; Kružliak-Baisová-Azor, 2013).

Nasledujúcu otázku sme formulovali tak, aby sme zistili, či počet hodín venovaný florbalu bol pre respondentov dostačujúci, prípadne či by uvítali viac hodín zameraných na florbal. Vyhodnotením sme zistili, že 51,66% respondentov 8. ročníka a 49,14% respondentov 9. ročníka považuje počet hodín za dostačujúci. Zároveň sme zistili, že 35,42% respondentov 8. ročníka a 29,73% z 9. ročníka by uvítali viac hodín zameraných na florbal. Dosiahnuté percentuálne hodnoty pri komparácii z pohľadu ročníkov boli štatisticky významné na hladine $p < 0,01$ (Obrázok 11).

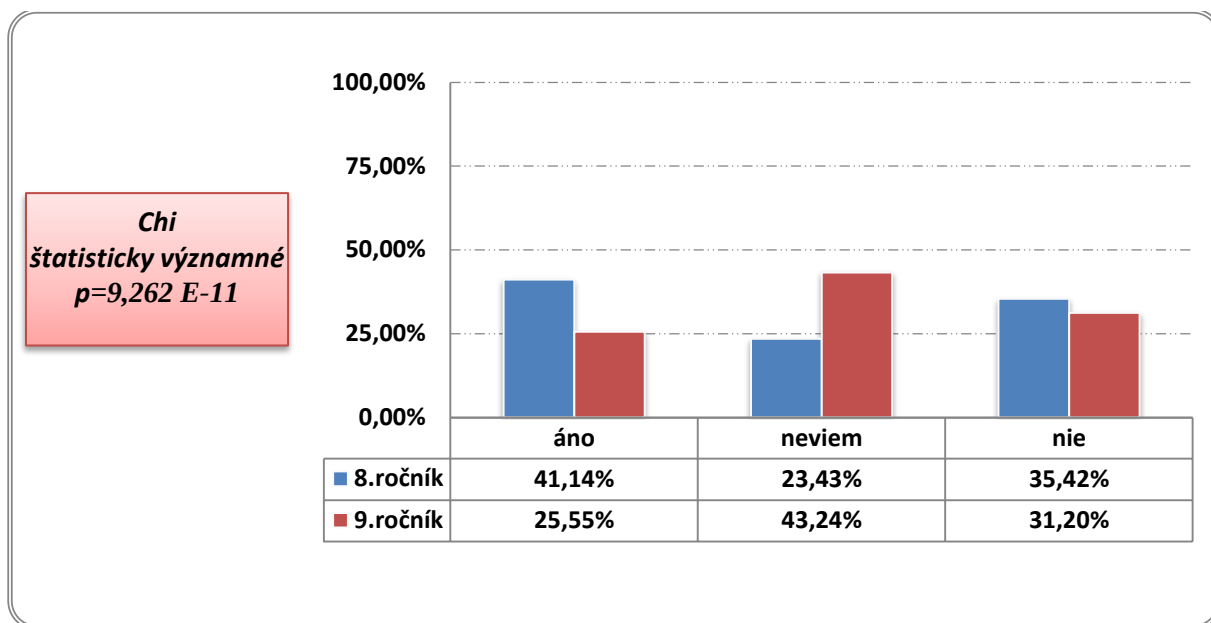
Obrázok 11 Spokojnosť/nespokojnosť s počtom hodín venovaných florbalu.

V predposlednej otázke sme sa respondentov pýtali, či by uvítali na ich škole florbalový krúžok. S pozitívnou odpoveďou sme sa stretli u 44,10% respondentov 8. ročníka a u 32,92% respondentov 9. ročníka. Pri tejto otázke nás pozitívne prekvapila skutočnosť, že florbalové krúžky sú už na niektorých školách zavedené, čo potvrdilo 36,35% respondentov z 8. ročníka a 22,36% z 9. ročníka (obr. 12). Dosiahnuté výsledky boli štatisticky významné na hladine $p < 0,01$.

Obrázok 12 Záujem respondentov o vytvorenie krúžku zameraného na florbal na ich škole

Poslednou otázkou sme sa respondentov pýtali, či sa v ich okolí nachádza športový klub so zameraním na florbal. Z respondentov 8. ročníka pozitívnu odpoveď uviedlo 41,14%, negatívnu 35,42% a nevedelo odpovedať 23,43% respondentov. Z 9. ročníka pozitívnu odpoveď označilo 25,55% respondentov, negatívnu 31,20% a nevedelo odpovedať 43,24% (obr. 13). Štatistická významnosť z aspektu jednotlivých ročníkov bola zistená na hladine $p < 0,01$.

Obrázok 13 Športové kluby so zameraním na florbal v bydlisku respondentov

ZÁVER

V súčasnosti sa netradičná športová hra florbal stáva pomaly tradičnou športovou hrou. V porovnaní s Českou republikou florbal na Slovensku síce mierne zaostáva, no prebíja si svoju cestu aj v slovenskom športe. Pedagógovia, ktorí nemajú dostatočné vedomosti o športovej hre florbal, by si ich mali čo najskôr doplniť najmä z dôvodu, aby dokázali do vyučovacieho procesu zaraďovať nielen hru, ale aj prípravné cvičenia, herné cvičenia, prípravné hry a tým lepšie naplňovať ciele telesnej a športovej výchovy, tak ako to napríklad uvádza Baránek (2014).

Výsledky nášho prieskumu potvrdzujú, že na základných školách sa postupne úroveň povedomia o florbale zvyšuje, školy otvárajú pre svojich žiakov florbalové krúžky a realizujú florbalové turnaje, čo hodnotíme veľmi pozitívne. Zastávame názor, že florbal ako športová

aktivita má všetky predpoklady na to, aby bola úspešná v súboji s pasívnym trávením voľného času pri televízoroch, počítačoch a pod.

LITERATÚRA

- ANTALA a kol. 2012. *Telesná a športová výchova v názoroch žiakov základných a stredných škôl*. NŠC, FTVŠ UK Bratislava: END, spol. s r.o. Topolčianky, 2012, 168 s.
- ARGAJ, G. 2002. *Pohybové hry s lietajúcim diskom*. In.: Zborník Národného inštitútu športu rok 2003, Bratislava, 2004, s. 88-98.
- BARÁNEK, D. 2013. Florbal v školskej telesnej výchove. In Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie Pohyb a zdravie X [CD-ROM]. Trenčín: TNUAD FZ, 2013, s. 34-41.
- BARÁNEK, D. 2014. Florbal pre žiakov 5. Ročníka základnej školy. In *Tel. Vých. Šport*, 24, 2014, 4, s. 13-17.
- DVOŘÁKOVÁ, H. 2002. *Pohybem a hrou k rozvoji osobnosti dítěte*. Praha: Portál, 2002.
- HUBINÁK, A. 2007. *Záujem o mimoškolské aktivity a popularita letných športových rekreačných aktivít u žiakov 4. ročníka ZŠ*. In Zborník „Telovýchovný proces na školách“. B. Bystrica: PF UMB a KTV UMB, 2007, s.91.
- KARCZMARCZYK, K. 2006. *Florbal, učebnice (nejen) pro trenéry*, 1.vyd. Brno: Computer Press, 2006.
- KAZIMÍROVÁ, G. 2008. *Návrh modelu vyučovania florbalu a bedmintonu v predmete telesná výchova na základnej škole*. In *Telesná výchova a šport, zdravie a pohyb*. Prešov: MPC Bratislava, alokované pracovisko Prešov, 2008, s. 161-163.
- KOVÁCS, L. - HLAVATÁ, A. 2008. Energetická rovnováha a prevencia obezity u detí. s. 10–19. In: Kovács, L, Babinská, K a kol. *Obezita, výživa a pohybová aktivita*. Bratislava: Lekárska fakulta Univerzity Komenského, 2008, 44 s.
- KOZAŇÁKOVÁ, A. 2013. *Formovanie postojov dievčat základných škôl k telesnej a športovej výchove prostredníctvom pohybových hier*. In *Telesná výchova a šport - prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu: recenzovaný zborník vedeckých príspevkov*. Zvolen : Technická univerzita, 2013, s. 60-68.
- KRUŽIAK, M. - BAISOVÁ, K. -AZOR, S. 2013. *Bedminton, posilňovanie a kanoistika a ich miesto vo výberovej telesnej výchove na TU vo Zvolene*. Zvolen : Technická univerzita vo Zvolene, 2013, elektronický zdroj CD-ROM, 115s.

KYSEL, J. 2012. *Florbal ve školní tělesné výchově v České republice*. In Sborník příspěvků s tematikou her v programech tělovýchovných procesů Hry 2012. Plzeň: KTVS Západočeské univerzity v Plzni, 2012, s.69-76.

NEMEC. M. 2008. Voľnočasové aktivity chlapcov staršieho školského veku so zameraním na šport. In Exercitatio Corpolis - Motus – Salus. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2008, s. 107 -116.

NEMEC, M. - ADAMČÁK, Š. 2013. *Physical games and education process at the 2nd stage of primary*. Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 2013, 183s.

ONDRUŠ, D. 2010. *Florbal ako trénovať a hrať*. Žilina: ŠK JUVENTA ŽILINA, 2010.

SEKELSKÝ, R. 2012. *Vyučovanie športových hier v základných školách v Starej Ľubovni*. Banská Bystrica : KTVŠ FHV UMB, 2012, 102 s.

SKRUŽNÝ, Z. a kol. 2015. *Florbal*. První vydání. Praha: Grada, 2005. 120 s.

Kontakt

Anna Kozanáková, Katedra telesnej výchovy a športu, Akadémia PZ Bratislava, Sklabinská 1, 835 17 Bratislava 35, anna.kozanakova@minv.sk

Štefan Adamčák, Katedra telesnej výchovy a športu, Filozofická fakulta, UMB v Banskej Bystrici, Tajovského 40, stefan.adamcak@umb.sk

Rastislav Kollár, Katedra telesnej výchovy a športu, Filozofická fakulta, UMB v Banskej Bystrici, Tajovského 40, rastislav.kollar@umb.sk

Názov TELESNÁ VÝCHOVA A ŠPORT V ŽIVOTE ČLOVEKA

Autor Mgr. Karin Baisová, PhD, PaedDr. Stanislav Azor, PhD., PaedDr. Martin Kružliak, PhD.

Recenzenti Doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD. KTVŠ UMB, Banská Bystrica
Doc. PaedDr. Štefan Adamčák, PhD., KTVŠ FHV UMB, Banská Bystrica
Prof. Ing. Jozef Štefko, CSc., KNDV DF, TU Zvolen

Vydavateľ VTU vo Zvolene

Tlač ÚTVŠ TU vo Zvolene

Vydanie prvé, september 2015

Počet strán 319

Náklad 60 výtlačkov

Táto publikácia neprešla jazykovou úpravou v redakcii nakladateľstva.
Za vecnú a jazykovú správnosť diela zodpovedá autor.

ISBN 978-80-228-2802-4